

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*SLUŽBE ZA POSLOVE SA STRANCIMA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
SLUŽBE ZA POSLOVE SA STRANCIMA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 02-16-1-946/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
3.1	Organizacija i rukovođenje	11
3.2	Funkcionisanje sistema internih kontrola	11
3.3	Finansijsko upravljanje i kontrola	12
3.4	Interna revizija	13
4.	BUDŽET	13
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	14
5.1.1	<i>Bruto plaće</i>	14
5.1.2	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	16
5.2	Pregled prihoda i primitaka	18
5.2.1	<i>Prihodi od taksi i posebnih naknada</i>	19
5.2.2	<i>Prihodi od kazni</i>	20
5.3	Bilans stanja	21
5.3.1	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	21
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	22
7.	JAVNE NABAVKE	25
8.	OSTALO	26
8.1	Sudski sporovi	26
9.	KOMENTARI	27
PRILOZI		27

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Služba)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji Službe prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. *Naplaćeni prihodi Službe nisu sravnjeni na način propisan Pravilnikom o računovodstvu u institucijama BiH (sravnjenje sa pomoćnim evidencijama na mjesečnom i godišnjem nivou) niti je osiguran minimum kontrolnih postupaka kod uspostavljanja pomoćnih evidencija koje su osnova za sravnjenje. U Izvještaju o izvršenju budžeta nije konstatovano da postoji razlika između glavne knjige i pomoćne evidencije (iznos u glavnoj knjizi veći je za 322.299 KM), a za navedenu razliku u Službi nemaju adekvatno obrazloženje (tačka 5.2 Izvještaja).*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Službe** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionih dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Službe** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja **Službe** za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Službe za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Službe** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Kod obračuna plaće primijenjeni su koeficijenti utvrđeni rješenjima iz 2010. i 2011. godine, iako su u 2015. godini donesena nova rješenja koja su bila sporna u pogledu visine utvrđenog (većeg) koeficijenta, što je bilo osnova za pokretanje sporova državnih službenika čiji se efekti neće odraziti na budžet Službe, nego na budžet institucija BiH (tačka 5.1.1 Izvještaja).
- Korištenje jednog broja službenih specijalizovanih vozila je odlukom direktora odobreno na period od 24 sata, što nije u skladu sa Pravilnikom o službenim specijalizovanim vozilima Službe (tačka 5.1.2 Izvještaja).
- Prijem na određeno vrijeme zasnovan je bez provođenja konkursne procedure, uz zaključivanje ugovora u trajanju tokom čitave godine, a za poslove sistematizovanih radnih mjesta su putem ugovora o djelu angažovane dvije osobe u kontinuitetu ili tokom većeg dijela godine (tačka 6. Izvještaja).

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Službe** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Službe**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28.07.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Službe za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje (sa skretanjem pažnje na neusklađenost prihoda iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji) i pozitivno mišljenje na usklađenost sa propisima (sa skretanjem pažnje na interne premještaje u periodu probnog rada i aktiviranje rezervne liste, korištenje specijalizovanih vozila, ugovore o djelu i zapošljavanje-prijem u radni odnos na određeno vrijeme bez konkursne procedure i angažovanje na određeno vrijeme vršeno je u kontinuitetu tokom većeg dijela godine, te ostanak u radnom odnosu nakon sticanja uslova za penzionisanje).

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Službe za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti.

Služba je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R.br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
1.	U toku godine nije bilo aktivnosti na izmjeni internih procedura za stvaranje obaveza i instrukcija u vezi s naplatom prihoda.			●
2.	Pojedini računi za telefonske usluge nisu dostavljeni na vrijeme, tako da se kasnilo sa unosom računa u ISFU i plaćanjem računa, zbog čega su obračunate zatezne kamate.			●
3.	Obračun putnih naloga se vrši u skladu sa informacijama navedenim u izvještaju sa službenog putovanja, uz napomenu da nam nisu prezentovani podaci da li je finansiranje ovih troškova obuhvaćeno i iz drugih izvora.	●		
4.	Cijene koje se fakturišu su u skladu sa zaključenim ugovorima o lijkovima.	●		
5.	Nije pribavljeno pozitivno mišljenje MFT, zbog čega nisu okončane aktivnosti na upućivanju prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji na razmatranje i usvajanje Vijeću ministara BiH.			●
6.	Služba nije donijela interni akt kojim bi regulisala način korištenja doniranih vozila.			●
7.	Služba nije izmijenila odredbe interne odluke o korištenju službenih motornih vozila 24 sata dnevno.			●
8.	Konstatovano je da i dalje postoje nedostaci kod popunjavanja putnih naloga za vozila, mada kod manjeg broja naloga u odnosu na prethodnu godinu.		●	
9.	Služba je preuzela aktivnosti u praćenju izdataka nastalih upotrebom vozila (kontrola i sravnjenje količina preuzetog goriva), ali još uvijek postoje manji nedostaci.		●	
10.	Služba je i u toku 2020. godine vršila angažovanje osoba putem ugovora o djelu na konsultantskim poslovima održavanja softvera, za šta su sistematizovana radna mjesta.			●
11.	Naknade za usluge prevođenja isplaćene su na osnovu ugovora o djelu potpisanih prethodnih godina.			●
12.	Služba nije unaprijedila proces sravnjenja prihoda niti je bilo pokušaja da se osigura adekvatan modalitet kontrole i sravnjenja prihoda iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji.			●
13.	Zapošljavanje na određeno vrijeme bez provođenja konkursne procedure prisutno je i u 2020. godini.			●
14.	Zaposleni koji su ispunili uslove za penzionisanje razriješeni su dužnosti.	●		

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Služba je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Organizacija i rukovođenje

Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji je upućen u proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih institucija u aprilu 2020. godine. Do okončanja revizije smo informisani da su pribavljena mišljenja Ministarstva pravde BiH i Ureda za zakonodavstvo BiH, izvršene su određene korekcije, ali nije pribavljeno pozitivno mišljenje Ministarstva finansija i trezora, između ostalog zbog povećanja broja sistematizovanih radnih mjesta. Iz tih razloga prijedlog pravilnika nije upućen u dalju proceduru razmatranja i usvajanja.

Prema važećem Pravilniku iz 2009. godine, poslovi i zadaci iz nadležnosti Službe obavljaju se u Kabinetu direktora, dva ureda (ured za strateško planiranje, analizu i statistiku i za unutrašnju kontrolu) i tri osnovne organizacione jedinice/sektora (za operativnu podršku, za readmisiju, prihvata i smještaj i za administraciju), te 16 organizacionih jedinica/terenskih centara. Važećim Pravilnikom sistematizovana su radna mjesta za 310 zaposlenih, uključujući i rukovodstvo Službe.

Službom rukovodi direktor imenovan u decembru 2015. godine na mandatni period od pet godina. U toku obavljanja završne revizije informisani smo da je Ministarstvo sigurnosti BiH raspisalo javni oglas za popunjavanje radnog mjesta direktora, imenovana je komisija za izbor i u toku su ostale aktivnosti u vezi sa provođenjem procedure imenovanja direktora. Imenovanje direktora se, na osnovu člana 26 Zakona o Službi, vrši u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara BiH i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine.

3.2 Funkcionisanje sistema internih kontrola

U Izvještaju o reviziji za 2019. godinu konstatovali smo da je pojedinačnim internim procedurama Službe uređeno praćenje pojedinih poslovnih procesa, ali da kod pojedinih procedura postoji potreba njihovog inoviranja ili izmjene. Naime, u internoj proceduri stvaranja obaveza Služba se poziva na zakonske odredbe koje su već odavno van snage, a instrukcija o praćenju naplate prihoda ostvarenih na osnovu izdavanja obrazaca i radnji nije inovirana u skladu sa zakonskim propisima koji su doneseni nakon njenog donošenja. I pored preporuka koje su date u 2019. godini, nije bilo aktivnosti na izmjenama navedenih internih akata.

PREPORUKA 1

Potrebno je da Služba izmijeni interne procedure stvaranja obaveza i procedure praćenja i naplate prihoda u cilju njihovog usklađivanja sa zakonskim propisima, čime bi se osigurala njihova puna primjena.

Postupcima revizije uočili smo da poslove višeg stručnog saradnika za budžet, planiranje i izvještavanje u Odsjeku za materijalno-finansijske poslove, na osnovu saglasnosti direktora iz 2019. godine, obavlja zaposleni koji je u istom odsjeku obavljao poslove višeg referenta za materijalno-tehnička sredstva, logistiku i magacin. U pomenutoj saglasnosti je navedeno da se

obavljanje ovih poslova (upražnjeno zbog penzionisanja) vrši do popune radnog mjesta putem javnog konkursa. Zaposleni koji je obavljao navedene poslove na osnovu saglasnosti direktora je u toku 2020. godine primljen na mjesto inspektora za strance u terenskom centru Zenica, a poslove koji se odnose na budžet, planiranje i izvještavanje je obavljao bez nove saglasnosti direktora. Kako su uz obavljanje ovih poslova podrazumijevaju prava pristupa u ISFU sistemu i saradnja sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, smatramo da je pitanje obavljanja ovih poslova neophodno riješiti na trajnijoj osnovi.

PREPORUKA 2

Služba treba osigurati da se obavljanje poslova budžeta, planiranja i izvještavanja riješi na trajnoj osnovi, a ne putem privremenih saglasnosti ili bez njih.

3.3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran u pogledu donošenja akata utvrđenih u Zakonu o finansiranju institucija BiH¹, Priručniku za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

U 2020. godini nije bilo novih aktivnosti koje se odnose na procjenu rizika i eventualne izmjene u Registru rizika koji je donesen u 2019. godini, na osnovu izmijenjene Mape poslovnih procesa. U Godišnjem izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu, dostavljenom Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, nisu navedene mjere koje se planiraju preduzeti za dalji razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole, niti je donesen poseban akcioni plan. Na osnovu odgovora iz Upitnika o samoprocjeni² utvrdili smo da postoji potreba za preduzimanjem mjera na daljem razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, a odnose se na određene segmente utvrđene u okviru komponenti po COSO modelu te kod realizacija mjera iz Godišnjeg operativnog akcionog plana Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama Bosne i Hercegovine za 2020. godinu.

Neki od odgovora u Upitniku o samoprocjeni, u kojima je navedeno da je uspostavljen sistem u pojedinim procesima, nisu adekvatni i ne odgovaraju nalazima do kojih smo došli tokom revizije. Za proces prihoda je navedeno da postoje pisane procedure za naplatu prihoda, a kao dokaz je navedeno mjesečno sravnjenje prihoda sa glavnom knjigom, na osnovu izvještaja terenskih centara, što ne odgovara stanju koje smo konstatovali prilikom obavljanja revizije (opširnije u tački 5.2 Prihodi). Već smo napomenuli i da nije doneseno rješenje kojim je za finansijsko upravljanje i kontrolu zadužena osoba koja je navedena u općim podacima Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli (rješenje je iz 2017. godine za osobu koja je penzionisana 2019. godine).

PREPORUKA 3

Neophodno je da Služba nastavi sa aktivnostima na daljem razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, te uz ostale aktivnosti odredi osobu koja je zadužena za finansijsko upravljanje i kontrolu.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

² Sastavni dio Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli

3.4 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH³ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁴, za obavljanje interne revizije Službe nadležna je Jedinica interne revizije u Ministarstvu sigurnosti BiH.

Sa Jedinicom interne revizije potpisan je Sporazum o obavljanju interne revizije (april 2019. godine). U toku revizije za 2020. godinu nisu nam prezentovani Strateški plan interne revizije za period 2020-2022. i Godišnji plan za 2020. godinu, te smo informisani da u toku godine nije bilo aktivnosti Jedinice interne revizije.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁵, Službi su odobrena sredstva u iznosu od 9.782.000 KM, u okviru kojih su obuhvaćeni i planirani primici od prodaje vozila u iznosu od 25.000 KM.

Pored Zakonom odobrenih sredstava, Služba je raspolagala donatorskim sredstvima u iznosu od 185.939 KM (donatorska sredstva prenesena iz 2019. godine u iznosu od 143.395 KM, uplata donatora u 2020. godini u iznosu od 69.568 KM i povrat viška sredstava donatoru u iznosu od 27.024 KM). Sa donatorskim sredstvima, ukupan iznos raspoloživih sredstava je iznosio 9.967.939 KM.⁶

Izvršenje budžeta iznosilo je 8.409.530 KM ili 84% od ukupno raspoloživih sredstava. Budžetska sredstva realizovana su u iznosu od 8.231.617 KM, a donatorska sredstva u iznosu od 177.913 KM.

Na osnovu podataka o izvršenju budžeta, konstatovali smo nizak stepen realizacije na stavkama plaća, putnih troškova, nabavci materijala, održavanju, ugovorenim uslugama i kapitalnim izdacima. U Izvještaju o izvršenju budžeta navedeni su razlozi za nižu realizaciju u odnosu na odobrena sredstva: za plaće (nije realizovana planirana dinamika zapošljavanja) putne troškove (situacija izazvana pandemijom COVID-19, zbog čega je realizovan manji broj udaljenja ilegalnih migranata avionom i preuzimanje finansiranja troškova od strane IOM-a), nabavka materijala (doniranje uniformi), kapitalni izdaci (nije bilo dostavljenih ponuda za nabavku vozila i ispravnih ponuda za nabavku softvera).

Na osnovu odluke Ministarstva finansija i trezora BiH iz decembra 2020. godine izvršeno je prestrukturisanje u okviru budžeta u iznosu od 8.000 KM. Sredstva na poziciji izdataka za gorivo umanjena su za 8.000 KM, za koliko su povećana sredstva za zakup, jer se za terenski centar Bijeljina morao osigurati novi prostor, umjesto dotadašnjeg koji se koristio u okviru kasarne Ministarstva odbrane.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Služba je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku, a u maju 2021. godine dostavljeni su korigovani

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 46/20 od 31.07.2020. godine

⁶ Stvarno raspoloživi iznos (na osnovu Izvještaja o raspoloživim sredstvima) je manji za 25.000 KM jer nisu realizovani planirani primici od prodaje vozila. U Izvještaju o izvršenju budžeta dostavljenom Ministarstvu finansija i trezora BiH prikazan je iznos koji je odobren budžetom za 2020. godinu (sa uključenim iznosom od 25.000 KM planiran kao primici od prodaje vozila).

obrasci (Bilans stanja, Pregled rashoda i izdataka, Pregled stalnih sredstava i Pregled kapitalnih ulaganja). Uz Izvještaj o izvršenju budžeta nije dostavljen Izvještaj o radu za 2020. godinu koji se dostavlja kao prilog uz Izjavu o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije.⁷ Izvještaj o radu Službe dostavljen je revizorskom timu nakon njegovog razmatranja i usvajanja na sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 15.04.2021. godine.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da sadrže informacije o realizaciji izdataka i pozicijama bilansa stanja, ali u tekstualnom dijelu obrazloženja nisu navedeni podaci o odstupanjima između naplaćenih prihoda (prikazanih u obrascu Pregled prihoda i primitaka) u odnosu na pomoćnu evidenciju Službe.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 8.409.530 KM⁸, što je za 1.585.43 KM manje u odnosu na raspoloživa sredstva za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta **za neposrednu potrošnju** odnose se na: bruto plaće (6.103.621 KM), naknade troškova zaposlenih (899.716 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (239.116 KM), nabavku materijala (230.215 KM), izdatke za upotrebu vozila (171.609 KM), troškove zakupa (142.585 KM), ugovorene i druge usluge (190.731 KM) i kapitalne izdatke (126.360 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na novčane donacije (177.913 KM). Sredstva novčanih donacija realizovana su za realizaciju programa kapaciteta Imigracionog centra (31.736 KM) i podršku efikasnom upravljanju migracijama i granicom u BiH (146.177 KM). U okviru donacije za podršku efikasnom upravljanju migracijama i granicom izmiren je ostatak obaveze prema dobavljaču, na osnovu ugovora o nadogradnji softvera iz 2019. godine.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 6.103.621 KM. KM, od čega neto plaće i naknade iznose 3.643.445 KM, a porezi i doprinosi 2.460.176 KM. Bruto plaće i naknade su za 97.949 KM veće u odnosu na prethodnu godinu jer je neznatno povećan prosječan broj zaposlenih, izvršeno je pomjerenje unutar platnih razreda, i došlo je do promjene u statusu zaposlenih (broja državnih službenika i zaposlenika).

Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Službi bio je 240.

Kod obračuna plaće konstatovali smo da postoje neusklađenosti između rješenja o utvrđivanju koeficijenata i koeficijenta koji se primjenjivao za obračun plaće za tri načelnika sektora. Naime, u februaru 2015. godine su donesena rješenja kojim su utvrđeni koeficijenti iz platnog razreda

⁷ Instrukcija Ministarstva finansija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta budžetskih korisnika za period 01.01.-31.12.2020. godinu (broj 05-16-2-114-1/21 od 04.01.2021. godine)

⁸ U Izvještaju o izvršenju budžeta u Obrascu 2-Pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama za period 01.01. do 31.12.2020. godine zbirno za fond 10 i 30 (budžet i donacija) iskazan je iznos od 8.468.510 KM, a za fond 10 (budžet) iznos od 8.286.638 KM. Podaci u obrascima ne odgovaraju podacima iz Izvještaja o izvršenju budžeta i Glavnoj knjizi, a do okončanja završne revizije nisu dostavljeni korigovani obrasci. Tabela I u prilogu Izvještaja sačinjena je na osnovu podataka iz Izvještaja o raspoloživim sredstvima i Glavne knjige trezora

B6 (4,2), a prilikom obračuna plaće primjenjivao se koeficijent iz platnog razreda B5 (3,55) koji je utvrđen u rješenjima iz 2010. i 2011. godine. Rješenja sa koeficijentom 4,2 za navedene državne službenike, uz obrazloženje da je poštovan princip „ista plaća za isti ili sličan posao“, donesena su nakon obavještenja Ministarstva finansija i trezora BiH⁹ kojim se tadašnjem pomoćniku za internu kontrolu (imenovanoj osobi) korigovao koeficijent za obračun plaće (u pomenutom obavještenju nije decidno navedeno koji je to koeficijent, a platni razred B6 i koeficijent 4,2 su ručno dopisani i parafirani).

Iz Službe su nas informisali da su kod obračuna plaće primjenjivali koeficijent 3,55 na osnovu sugestija Ministarstva finansija i trezora BiH datih putem telefona, bez prezentovanja bilo kakvih pisanih dokumenata.

Navedena situacija oko neusklađenosti koeficijenata u rješenjima i koeficijenata na osnovu kojih je vršen obračun je prouzrokovala tužbe dva državna službenika (jednog državnog službenika u 2019. godini i 2021. godini i drugog državnog službenika u 2021. godini), o čemu smo obaviješteni iz Ministarstva finansija i trezora BiH, koji je tužena strana u sporu. U dokumentima koji su nam dostavljeni iz Ministarstva finansija i trezora BiH priložen je zahtjev Službe za davanje saglasnosti na razvrstavanje u platni razred B6 (27.04.2015. godine)¹⁰, obavještenje upućeno Službi da su rješenja u suprotnosti sa Zakonom o plaćama u institucijama BiH i kojim se zahtijeva od Službe njihovo stavljanje van snage (27.07.2015. godine), zahtjev Službi za dostavljanjem informacija o radnjama koje su preduzeli (26.10.2015. godine), urgencija Službi za dostavljanjem informacija (18.01.2016. godine), akt Službe od 27.01.2016. godine da su rješenja postala pravosnažna, akt Pravobranilaštva BiH od 03.03.2016. godine u kome je navedeno da donesena rješenja nisu u skladu sa odredbama Zakona o plaćama u institucijama BiH i da Ministarstvo finansija i trezora BiH u okviru svojih nadležnosti naloži Službi da zbog nezakonitosti rješenja stavi van snage i ispostavi rješenja u skladu sa odredbama Zakona o plaćama u institucijama BiH, te akt Ministarstva finansija i trezora BiH kojim je obavijestila Službu o stavu Pravobranilaštva (09.03.2016. godine). Po tužbi iz 2019. godine Sud je usvojio tužbeni zahtjev tužioca (djelimično, za period unutar zastarnog roka), navodeći u presudi „da je u parničnom postupku vezan za konačne i pravomoćne odluke upravnih organa, i ne može se upuštati u meritum spora, te stoga nije ovlašten ni da cijeni zakonitost ni pravilnost konačnog, pravomoćnog i izvršnog predmetnog rješenja i da li je isto u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, a što se moglo osporavati samo u upravnom postupku“. Upravni postupak, predviđen članom 53. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u slučaju spora između Ministarstva finansija i trezora BiH i institucije, u vezi sa primjenom zakonskih odredbi u dijelu koji se odnosi na obračun i isplatu ličnih primanja nije pokrenut.

Mada tužbeni zahtjev iz 2019. godine nije imao uticaja na budžet Službe, jer se isplata vrši sa Jedinstvenog računa trezora, odrazio se na budžet institucija BiH, te se slični efekti mogu očekivati u narednom periodu, kada budu donesene presude po tužbama iz 2021. godine.

Svoj stav o donesenim rješenjima prezentovale su nadležne institucije (Ministarstvo finansija i trezora BiH, Pravobranilaštvo BiH i Sud BiH) kroz razne dokumente i presudu. Bez namjere da ulazimo u tumačenje navedenih stavova i akata, želimo ukazati na različito postupanje Službe kada je u pitanju donošenje rješenja o koeficijentima za obračun plaće:

- Nakon imenovanja pomoćnika direktora (krajem 2017. godine), a na osnovu mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH od 11.01.2018. godine, doneseno je rješenje Službe u kome je utvrđen koeficijent za obračun plaće od 3,55. U ovom slučaju Služba se nije rukovodila principom „ista plaća za isti posao“ i nije izmijenila rješenja za načelnike sektora na način da ih je stavila van snage i utvrdila nove koeficijente. Na taj način je

⁹ Broj: 01-08-16-3758-2/09 od 13.08.2009. godine,

¹⁰ Zahtjev za saglasnost je upućen nakon što su donesena rješenja državnim službenicima

omogućeno državnim službenicima da podnesu tužbe i za period nakon januara 2018. godine.

- U rješenjima o koeficijentima donesenim nakon primjene metodologije za pomjeranje u unutrašnje platne razrede, kod sva tri državna službenika je kao nulti koeficijent naveden koeficijent iz rješenja od 2010. i 2011. godine (3,55), a ne koeficijent utvrđen u rješenjima iz 2015. godine, čime se stvorila dodatna nejasnoća i dovela u pitanje ispravnost rješenja iz 2015. godine koja su bila osnova za tužbe. Rješenja iz 2015. godine su novim rješenjima (iz 2020. i 2021. godine) stavljena van snage.

Neplaćeno odsustvo: U toku godine je šest zaposlenih koristilo pravo na neplaćeno odsustvo iz državne službe na osnovu rješenja iz prethodnih godina (2012, 2015. i 2017. godine) i rješenja iz 2020. godine, uglavnom zbog obavljanja poslova u drugim organima vlasti, imenovanjima na pozicije (različitih nivoa izvršne ili zakonodavne vlasti). Od toga su dvije osobe kojima je odobreno odsustvo iz državne službe zbog imenovanja na rukovodeća radna mjesta u Službi (direktor i zamjenik direktora). Iako su upražnjene pozicije važne za funkcionisanje institucije, iste se ne popunjavaju duži niz godina, te je nakon završetka višegodišnjeg mandata omogućen povratak u matičnu instituciju ili radno mjesto sa koj je započeto korištenje odsustva iz državne službe.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: Primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹¹ Služba je u decembru 2020. godine za 67 državnih službenika donijela rješenja o razvrstavanju radnog mjesta u platni razred koja se primjenjuju od 01.09.2020. godine. Navedeni broj predstavlja 28% od ukupnog broja zaposlenih u Službi, s tim da zaposlenici nisu obuhvaćeni pomjeranjima unutar platnih razreda jer proteklih godina nisu ocjenjivani. Pomjeranja unutar platnih razreda zasnovana su na ocjenama rada iz prethodnih godina i/ili sticanja jednog višeg stepena stručnih ili naučnih zvanja. U internom pregledu koji nam je ostavljen navedeno je da su 42 državna službenika raspoređena u prvi platni razred, a 21 državni službenik u drugi platni razred i četiri državna službenika u treći platni razred.

Analizom popunjenih obrazaca o ocjeni rada za period 2016-2019. godina, za testirani uzorak, koji su bili osnova za izdavanje novih rješenja o razvrstavanju radnog mjesta u platni razred smo uočili slučajeve gdje u obrascu o ocjeni rada nedostaje potpis osobe koja je bila predmet ocjenjivanja ili da postoje dva popunjena obrasca o ocjeni rada jednog zaposlenog za isti period ocjenjivanja sa različitim ocjenama.

5.1.2 Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2020. godini iznose 171.609 KM. Izdaci se odnose na gorivo (78.012 KM), motorno ulje (3.026 KM), registraciju motornih vozila (10.724 KM), materijal za popravku i održavanje vozila (20.683 KM), usluge popravka i održavanja vozila (10.903 KM), pranje vozila (3.998 KM), parking (5.104 KM) i osiguranje vozila (29.464 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹², Službi je dato pravo na korištenje četiri službena vozila. Pravilnikom o specijalizovanim vozilima Službi je odobreno

Služba nije donijela poseban interni akt o korištenju doniranih vozila i nije izmijenila internu odluku o korištenju specijalizovanih vozila tokom 24 sata dnevno.

¹¹ Službeni glasnik BiH broj 6/12 i 76/20

¹² Službeni glasnik BiH, broj 26/14

raspolaganje sa 53 službena specijalizovana vozila. Služba trenutno raspolaže sa 57 specijalizovanih službenih vozila, od kojih je šest pribavljeno u vidu naturalnih donacija. Ukupan broj vozila sa kojim raspolaže Služba je 61. Na osnovu odluka direktora, pravo korištenja 24 sata dnevno dato je za 31 vozilo.

Specijalizovana službena vozila: Na osnovu Pravilnika Vijeća ministara BiH o korištenju službenih vozila u institucijama BiH¹³, donirana vozila se smatraju specijalizovanim službenim vozilima čije korištenje se uređuje posebnim internim aktima o njihovom korištenju tokom trajanja namjenskih projekata, kao i prodaja doniranih vozila nakon završetka projekta. Služba nije donijela poseban interni akt o korištenju vozila doniranih u prethodnom periodu (četiri vozila), za šta smo preporuke dali i u Izvještaju za 2019. godinu. Dva vozila su donirana krajem 2020. godine, pa njihovo korištenje također treba urediti posebnim internim aktima.

PREPORUKA 4

Služba je obavezna da donese interne akte o korištenju doniranih vozila na način kako je to uređeno postojećim pravilnikom Vijeća ministara BiH.

Korištenje vozila tokom 24 sata: Odlukom direktora iz 2017. godine 27 specijalizovanih vozila dato je na raspolaganje zaposlenima tokom 24 sata (tri vozila za načelnike sektora, 16 vozila za operativno dežurstvo u terenskim centrima i osam vozila u Imigracionom centru).

Pomenuta odluka nije izmijenjena tokom 2020. godine, mada smo u našim izvještajima prethodnih godina davali preporuke o preispitivanju takvog načina korištenja i izmjeni donesene odluke. U odgovoru o preduzetim aktivnostima¹⁴ Služba je navela da je odluku o korištenju tokom 24 sata donijela na osnovu dopune pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH od 12.05.2017. godine¹⁵ i da smatra da je korištenje u skladu sa pomenutim aktom. Ponovo podsjećamo da je pravilnicima Vijeća ministara BiH propisan način korištenja službenih vozila čiji broj je utvrđen u prilogu pravilnika (za Službu su to četiri vozila), da je u članu 13. navedeno da će se problematika specijalizovanih službenih vozila regulisati posebnim pravilnicima Vijeća ministara BiH, kao i da posebnim pravilnikom o korištenju službenih specijalizovanih vozila u Službi¹⁶ nije propisana mogućnost korištenja tokom 24 sata. Pravilnikom o službenim specijalizovanim službenim vozilima Službe je utvrđeno šta se podrazumijeva pod pojmom službenog specijalizovanog vozila i to su vozila koja služe za potrebe obavljanja specijalizovanih aktivnosti iz djelokruga rada organizacionih jedinica, za obavljanje operativnih i inspeksijskih poslova kontrole boravka i kretanja stranaca, za obavljanje poslova instaliranja i održavanja radiorelejne opreme i antenskih stubova, za obavljanje poslova operativne podrške i readmisije, za prijevoz ilegalnih migranata, prihvata i udaljenje stranaca).

Osim što pravilnikom o službenim specijalizovanim vozilima nije propisana mogućnost korištenja tokom 24 sata, jedno specijalizovano vozilo dato je na raspolaganje zaposlenom čiji poslovi se ne mogu dovesti u vezu sa obavljanjem operativnih poslova iz nadležnosti Službe, pa korištenje takvog vozila pogotovo nije u skladu sa propisanim načinom korištenja specijalizovanih vozila. Također napominjemo da je Pravilnik o službenim specijalizovanim vozilima donesen nakon dopune pravilnika Vijeća ministara BiH, na koji se Služba pozvala u odgovoru o preduzetim aktivnostima, te ni u tom pogledu ta dopuna ne može biti osnova za donošenje odluke o korištenju tokom 24 sata.

¹³ Službeni glasnik BiH broj 26/14 i izmjene i dopune (Službeni glasnik 81/14,78/15, 42/17 i 62/17)

¹⁴ Dostavljen po članu 16. Zakona o reviziji

¹⁵ Pravilnik Vijeća ministara BiH o dopuni pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH-broj 84/17 od 12.05.2017. godine (Službeni glasnik BiH broj 42/17)

¹⁶ Pravilnik o službenim specijalizovanim vozilima, broj : 18-2-022-69-1/15 od 09.07.2015. godine

PREPORUKA 5

Služba treba izmijeniti internu odluku o korištenju vozila tokom 24 sata i usaglasiti je sa odredbama Pravilnika o službenim specijalizovanim vozilima, te na taj način osigurati korištenje u skladu sa odobrenim namjenama i poslovima za koje su odobrena specijalizovana vozila.

Provjerom korištenja službenih vozila u Službi utvrđeno je da su u toku aktivnosti na unapređenju kontrola u procesu korištenja vozila, ali da još uvijek postoje manji nedostaci kod popunjavanja putnih naloga za vozila (u pojedinim nalogima nije iskazana ukupna prijeđena kilometraža, prosječna potrošnja goriva i svrha korištenja vozila), a kod goriva nije u potpunosti osigurano uparivanje količine fakturisanog goriva sa fiskalnim računima. Popunjen putni nalog za vozilo je osnova za dokumentovanje namjenskog korištenja vozila, a uparivanje računa sa pojedinačno izdatim fiskalnim računima je osnova za kontrolu fakturisane količine goriva. Održavanje novih vozila vrši se u ovlaštenim servisima, ali bez provedene procedure javnih nabavki.

PREPORUKA 6

Služba treba nastaviti sa kontrolnim aktivnostima u procesu korištenja vozila i od svih organizacionih jedinica zahtijevati popunjavanje podataka na osnovu kojih se može potvrditi namjensko korištenje vozila i provjera računa u pogledu tačnosti fakturisanih količina.

Naknada štete na vozilima: U toku 2020. godine Služba je potpisala dva sporazuma sa osiguravajućom kućom o namirenju štete nastale na vozilima, na osnovu kojih su naknade štete (ukupno 1.917 KM) uplaćene direktno dobavljačima koji su vršili popravku. Mada iznos štete nije materijalno značajan, podsjećamo da način namirenja štete nije realizovan u skladu sa principima koje je propisalo Ministarstvo finansija i trezora BiH, naplatom novčanog iznosa štete putem Jedinstvenog računa trezora i plaćanje popravke dobavljaču. Korištenje sredstava od naplate štete je regulisano i propisima o budžetu, na način da se namjenska sredstva naplaćena po osnovu naknade štete mogu uključiti za nabavku i održavanje sredstava iste namjene u vrijednosti većoj od iznosa odobrenog unutar rashoda za predmetne namjene.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, iskazani su u iznosu od 2.282.281 KM, što je za 98.719 KM manje u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2020. godinu.

Ostvareni prihodi se odnose se na prihode od administrativnih taksi (2.107.118 KM), posebnih naknada i taksi (21.914 KM), neplaniranih uplata (1.171 KM), novčanih kazni (82.402 KM) i prihoda od donacija (69.676 KM).

Značajniji prihodi od administrativnih taksi se odnose na prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava boravka (607.366 KM), prihode po osnovu odobravanja privremenog i stalnog boravka stranaca u iznosu (1.442.333 KM) i prihodi od ličnih karata stranaca, putnog lista i vize za strance (43.832 KM). Posebne naknade i takse se odnose na naknadu troškova vraćanja i stavljanja stranaca pod nadzor.

5.2.1 Prihodi od taksi i posebnih naknada

Tokom obavljanja revizije konstatovali smo da nije bilo nikakvih aktivnosti na unapređenju procesa sravnjenja prihoda, niti bilo kakvog pokušaja da se podaci iz glavne knjige sravne sa pomoćnim evidencijama koje se vode u Službi.

Naplaćeni prihodi Službe nisu sravnjeni na način propisan Pravilnikom o računovodstvu u institucijama BiH niti je osiguran minimum kontrolnih postupaka kod uspostavljanja pomoćnih evidencija koje su osnova za sravnjenje.

Nedostaci koje smo utvrdili slični su onim iz prethodnih godina, za šta smo u izvještajima dali preporuke u cilju njihovog otklanjanja.

Utvrđeni nedostaci se odnose na sljedeće:

- Razlika između prihoda od taksi i naknada iskazanih u glavnoj knjizi (2.129.032 KM) i podataka u pomoćnoj evidenciji Službe (1.806.733 KM) i dalje je značajna, a u Službi nisu imali pouzdanu informaciju na šta se odnosi razlika od 322.299 KM. U tekstualnom dijelu Izvještaja o izvršenju budžeta ni ove godine nije navedena informacija o prihodima i odstupanjima u odnosu na pomoćnu evidenciju, ni razlozi za navedeno odstupanje.
- Razlika između prihoda od taksi i naknada iskazanih u glavnoj knjizi (2.129.032 KM) i podataka u pomoćnoj evidenciji Službe (1.806.733 KM) i dalje je značajna, a u Službi nisu imali pouzdanu informaciju na šta se odnosi razlika od 322.299 KM. U tekstualnom dijelu Izvještaja o izvršenju budžeta ni ove godine nije navedena informacija o prihodima i odstupanjima u odnosu na pomoćnu evidenciju, ni razlozi za navedeno odstupanje.
- Tokom godine nije vršeno usaglašavanje prihoda evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora sa podacima iz pomoćne evidencije (koja se sačinjava na osnovu mjesečnih izvještaja iz terenskih centara), što je obaveza propisana Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH¹⁷.
- Nije bilo aktivnosti na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu kontrole naplate prihoda¹⁸ i pokušaja da se uvežu podaci koji se vode u bazama Službe sa podacima iz glavne knjige. Na upite da li je bilo zahtjeva upućenih IT odjelu Službe o eventualnom korištenju podataka koji se vode u bazama Službe za unapređenje procesa, dobili smo negativan odgovor.
- Služba nije pokušavala riješiti ni problem sravnjenja naplate takse za prijave boravka stranaca koji se vrše u policijskim stanicama, za šta se podaci različito prikazuju u mjesečnim izvještajima terenskih centara. Kod pojedinih terenskih centara postoje pojedinačni izvještaji o naplati takse za prijave izvršene u policijskim stanicama, i one u zbiru nisu iskazane kao naplaćene takse terenskog centra. U drugim terenskim centrima su podaci iz policijskih stanica iskazani u zbirnom iznosu na kraju mjeseca i ne sadrže imena prijavljenih osoba, zbog čega nije bilo moguće provjeriti da li su prikazane i u taksama terenskog centra, na osnovu podataka koje su dostavile policijske stanice. Naime, procedura prijave boravka u policijskim stanicama se odvija na način da obrasci prijave boravka stranaca i dokazi o uplati takse ostaju u policijskim stanicama, a one terenskim centrima mjesečno dostavljaju podatke o stranim državljanima i izvještaj o ukupnom broju izvršenih prijava. U pomoćnoj evidenciji Službe iskazan je podatak o naplaćenim taksama putem policijskih stanica u iznosu od 64.362 KM, a u glavnoj knjizi su evidentirani na pripadajućoj vrsti prihoda.
- Nije uspostavljen sistem interne kontrole i jednoobraznosti izvještavanja od strane terenskih centara Službe, pa su u izvještajima pojedinih terenskih centara podaci koji

¹⁷ Članom 78 stav 6 propisano je da su korisnici obavezni vršiti mjesečno usklađivanje i sravnjenje prihoda sa prihodima iz Glavne knjige trezora koji su evidentirani na njihovom organizacionom kodu

¹⁸ Instrukcija Ministarstva finansija i trezora BiH broj 08-16-1-11763-1/18 od 20.12.2018. godine

se odnose na jednu vrstu prihoda iskazani na drugoj vrsti prihoda. Kako nije vršeno mjesečno sravnjenje, navedeno je uticalo na razliku između podataka za pojedine vrste prihoda u odnosu na glavnu knjigu, ali nije uticala na ukupnu razliku koju smo konstatovali.

- Utvrdili smo da kod naplate takse za ovjeru knjige gostiju također postoje neujednačenosti i različito postupanje terenskih centara. Pojedini terenski centri naplaćuju iznos takse samo jedanput, bez obzira koliko puta se ovjerava knjiga gostiju, dok drugi naplaćuju taksu po svakom zahtjevu za ovjeru knjige.

Na osnovu pobrojanih nedostataka evidentno je da je neke od njih Služba mogla riješiti korištenjem postojećih podataka iz vlastitih baza, te donošenjem jasnih i preciznih uputstava. Sve prijave boravka moraju se unijeti u informacijski sistem migracija (osim prijave boravka stranaca u hotelima ili apartmanima), pa se ti podaci mogu koristiti za sravnjenje na mjesečnom ili godišnjem nivou, dok se ne osigura softversko uparivanje pojedinačnih uplata sa podacima iz baze Službe. Informisani smo da se u periodu kada je veći broj prijavi podaci unose naknadno, pa se uspostavljanjem pojedinačnog uparivanja uplata može postići veći stepen kontrole evidentiranih prihoda. Pored toga, jasnim i preciznim uputstvima može se osigurati iskazivanje taksi na odgovarajućoj šifri prihoda u pomoćnoj evidenciji, i jednoobrazno postupanje kod naplate takse za ovjeru knjige gostiju.

PREPORUKA 7

Služba je dužna uspostaviti sistem interne kontrole naplate prihoda i posvetiti se rješavanju problematike sravnjenja prihoda, poštujući propise koji uređuju oblast računovodstvenih politika i procedura. Neophodno je preduzeti radnje na iznalaženju adekvatnog modaliteta kontrole i sravnjenja prihoda iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji.

U glavnoj knjizi su iskazani prihodi od ličnih karata, putnih listova i viza za strance u iznosu od 43.832 KM za koje je u pomoćnoj evidenciji Službe iskazan iznos od 900 KM. Prema prezentovanim podacima, za radnje po osnovu kojih su naplaćeni ovi prihodi nadležne su druge institucije (npr. Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka), a Služba nema podatke o izdatim dokumentima za koje je naplaćena taksa. Za sravnjenje ove vrste prihoda neophodno je uspostaviti saradnju sa institucijama koje su učesnici u radnjama po osnovu koje se ostvaruju navedeni prihodi, radi sravnjenja istih.

PREPORUKA 8

Potrebno je da Služba uspostavi saradnju sa institucijama na osnovu čijih radnji se ostvaruju prihodi evidentirani na organizacionom kodu Službe, radi dobijanja podataka o izdatim dokumentima i sravnjenja sa prihodima.

5.2.2 Prihodi od kazni

Prihodi od kazni iskazani su u glavnoj knjizi u iznosu od 80.062 KM, a prilikom obavljanja revizije smo konstatovali da i kod ove vrste prihoda postoje različiti podaci u pomoćnoj evidenciji službe i u podacima iz registra novčanih kazni (ROF).

Prema podacima iz registra novčanih kazni, u toku godine izrečene su kazne u iznosu od 157.320 KM, a naplaćen je iznos od 76.198 KM. Odstupanje u odnosu na naplaćene takse evidentirane u glavnoj knjizi nije konstatovano niti obrazloženo u izvještajima Službe, a može

se odnositi na naplaćene kazne iz prethodnog perioda ili kazne koje su, po dostavljenom zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka, naplaćene nakon sudskog odlučivanja.

U pomoćnim evidencijama Službe kazne su evidentirane u iznosu od 47.885 KM, jer su evidentirani iznosi za koje je dostavljen dokaz o uplati, a nisu obuhvaćene naplaćene kazne za koje stranka nije dostavila dokaz. S obzirom na postojanje zvanične evidencije o kaznama, Služba bi u svojim izvještajima mogla koristiti takve podatke, a ne podatke koji nisu sveobuhvatni i pouzdani.

PREPORUKA 9

U izvještajima o naplaćenim prihodima Služba treba koristiti zvanične podatke iz postojeće evidencije novčanih kazni, te prilikom sravnjenja utvrditi odstupanja između te evidencije i podataka u glavnoj knjizi.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 11.085.843 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 11.972.128 KM¹⁹.

Stavke bilansa stanja odnose se na gotovinu i kratkoročna potraživanja (12.554 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (11.073.290 KM), obaveze prema dobavljačima-fizičkim i pravnim osobama (187.918 KM), obaveze prema zaposlenima (617.731 KM) i kratkoročna razgraničenja (93.190 KM). Stalna sredstva su povećana za iznos od 484.605 KM, a povećanje je realizovano iz donacija (122.893 KM), redovnog budžeta 33.171 KM) i putem naturalnih donacija uredskog namještaja, opreme i vozila (328.541 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1 Popis sredstava i obaveza

Služba je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2020. godine. Popisna komisija za popis obaveza nije izvršila popis kratkoročnih razgraničenja, odnosno poziciju rezervisanja po ugovorima zaključenim krajem godine, a za koje nije izvršena isporuka ugovorene robe. Pozicije sitnog inventara koje se odnose na odjeću i obuću nisu popisane, ne postoje reversi (zaduženja) zaposlenih, a podjela donirane opreme je izvršena na osnovu spiska koji nema broj, datum ni potpis osobe koja je odredila podjelu, niti su zaposleni koji su primili uniforme potpisali prijem.

PREPORUKA 10

Prilikom popisa Služba treba obuhvatiti sve pozicije u okviru imovine i obaveza koje su prikazane u glavnoj knjizi i bilansu stanja.

¹⁹ U obrascu Bilans stanja u Izvještaju o izvršenju budžeta prikazan je iznos od 11.878.939 KM, što je manje za iznos kratkoročnih razgraničenja (93.190 KM) iskazanih u glavnoj knjizi. U Tabeli II u prilogu Izvještaja je prikazan tačan iznos obaveza

6. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Službi je odobreno 244 zaposlenih. Na 31.12.2020. godine Služba je imala 240 zaposlenih, od čega dvoje na određeno vrijeme.

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine primljeno je sedam državnih službenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa i dva zaposlenika. U istom periodu u Službi je prestao radni odnos za dva zaposlena zbog sticanja uslova za starosnu penziju, jednog zaposlenog zbog smrti, a neplaćeno odsustvo jednog zaposlenog je tretirano kao odliv zaposlenog. Broj zaposlenih u odnosu na 2019. godinu je povećan za dva, jer je jedan broj zaposlenih koji su primljeni u 2020. godini već imao zasnovan radni odnos u Službi ili na mjestu zaposlenika ili na određeno vrijeme.

Interni konkursi i interni premještaji: Dva državna službenika su unaprijeđena u decembru 2020. godine nakon okončanja procedure internog oglasa objavljenog u septembru 2020. godine. Dva zaposlena su interno premještena na druga radna mjesta, jedan na prijedlog načelnika sektora, a jedan na osnovu ličnog zahtjeva i uz saglasnost Agencije za državnu službu BiH. Premještaj na lični zahtjev je izvršen za državnog službenika koji od 2018. godine obavlja poslove upravnika Imigracionog centra na osnovu rješenja o privremenom obavljanju tih poslova, te nije obavljao poslove ni na ranijem ni na novom radnom mjestu. Na njegovo dotadašnje radno mjesto je putem internog konkursa unaprijeđen drugi državni službenik.

Suspenzije: Postupci po suspenzijama iz 2014. godine za dva državna službenika još uvijek nisu okončani. Poslove suspendovanog državnog službenika (šef terenskog centra) obavlja drugi državni službenik na osnovu rješenja o privremenom obavljanju poslova. Višegodišnje trajanje postupaka, u kojima suspendovani službenik ima pravo na plaću radnog mjesta sa kog je suspendovan do okončanja postupka, radno mjesto nije upražnjeno, a poslovi se obavljaju na osnovu privremenih rješenja, rezultovalo je tužbom koju je podnio jedan državni službenik. Tužbeni zahtjev protiv Službe podnesen za razliku plaće između poslova koje obavlja po rješenju o privremenom obavljanju poslova i plaće koja je isplaćivana po koeficijentu koje pripada radnom mjestu koje je obavljao do donošenja rješenja o privremenom obavljanju poslova. Prvostepena presuda po navedenoj tužbi donesena je u februaru 2021. godine, kojom je naloženo da tužena strana tužiocu na ime naknade razlike plaće isplati ukupan iznos od 15.689 KM (uvećan za zakonsku kamatu).

Pripravnički staž: U Službi postoji praksa da se izdaju saglasnosti zaposlenicima da pored svojih poslova obavljaju i poslove sa visokom stručnom spremom. Na osnovu raspoloživih podataka, u toku 2020. godine su dvije osobe dobile ovakvu vrstu saglasnosti u trajanju od godinu dana (obavljanje pripravničkog staža sa VSS). Analizom dinamike zapošljavanja u Službi prethodnih godina smo uočili često primijenjenu praksu da se na ovakav način stvaraju uslovi za unapređenje osoba koje rade kao zaposlenici u Službi, a koje su u međuvremenu stekle visoku stručnu spremu pa im se navedena potvrda (saglasnost) uzima u obzir kao relevantno radno iskustvo prilikom apliciranja na javne konkurse za pozicije državnih službenika unutar Službe.

Služba je izvršila ocjenjivanja državnih službenika za oba polugodišta 2020. godine i izvještaje o ocjenjivanju prosljedila Agenciji za državnu službu BiH. Izvršeno je ocjenjivanje rada zaposlenika za period 01.01.-31.12.2020. godine, a u decembru 2020. godine su zaposlenici ocijenjeni i za 2019. godinu.

Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

Prijem državnih službenika: Sedam državnih službenika primljeno je po javnom oglasu iz 2019. godine i 2020. godine koji su provedeni putem Agencije za državnu službu, na osnovu odredbi Zakona o državnoj službi²⁰ koji definišu postupak prijema državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija Bosne i Hercegovine.

Kako su nas informisali iz Službe, odredbe o prijenosu ili preuzimanju nadležnosti utvrđene su nakon usmenih konsultacija sa

Služba je izvršila prijem sedam državnih službenika pozivajući se na prijenos ili preuzimanje nadležnosti, mada nije bilo izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih bi se mogao primijeniti takav način zapošljavanja.

Agencijom za državnu službu, koja je u ime Službe raspisala javni oglas. Služba je objavila poziv za prijavu na javni oglas u tri dnevna lista i u pozivu navela da je isti objavljen na

službenoj internet stranici Agencije za državnu službu, čime je zadovoljen princip transparentnosti. Međutim, tokom revizije utvrdili smo da u toku godine nije bilo izmjene zakonskih propisa u pogledu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti, kao i da su četiri novoprimljena državna službenika u Službi imali zasnovan radni odnos sa srednjom stručnom spremom, zbog čega je u konkretnom slučaju neopravdano provođenje javnog oglasa pozivanjem na navedene odredbe. Navedeni postupak se razlikuje od uobičajenog javnog oglasa u pogledu kraćeg roka za podnošenje prijave, strukture pismenog dijela stručnog ispita i slično.

PREPORUKA 11

Raspisivanje javnog oglasa treba biti zasnovano na stvarnim potrebama i na zakonskim odredbama koje odgovaraju činjeničnom stanju.

Ugovori na određeno vrijeme: U toku godine su četiri osobe bile zaposlene putem ugovora na određeno vrijeme **bez provođenja konkursne procedure**, a ugovori su se obnavljali tromjesečno. Od toga jedna osoba je radila tokom čitave godine do novembra uz kontinuirano produženje tromjesečnih ugovora još od kraja 2018. godine, dvije nove osobe rade od sredine 2020. godine, a jedna osoba koja je bila zaposlena na određeno vrijeme od 2019. godine je primljena na neodređeno vrijeme nakon provedene procedure javnog konkursa.

PREPORUKA 12

Služba je dužna zapošljavanje na određeno vrijeme vršiti provođenjem konkursne procedure, a zapošljavanje bez konkursne procedure koristiti samo u opravdanim slučajevima propisanim zakonskim odredbama.

Obavljanje poslova drugog radnog mjesta: Uvidom u pomoćne evidencije kadrovske službe i analizom evidencija o prisustvu na poslu (šiht-listi), uočili smo, kao i prethodnih godina, da 20 zaposlenih ima rješenje za jedno radno mjesto, a stvarno obavlja poslove drugog radnog mjesta u drugoj organizacionoj jedinici Službe. Prema raspoloživim informacijama navedene osobe nemaju pismena odobrenja ili rješenja od direktora Službe o privremenom raspoređivanju na drugo radno mjesto. Izuzetak su dvije osobe koje imaju rješenja o privremenom obavljanju poslova šefa Kabineta direktora (iz 2016. godine) i upravnik Imigracionog centra (iz 2018. godine) kojima su donesena rješenja o privremenom obavljanju poslova, a rješenja su donesena i za privremeno obavljanje poslova državnih službenika koji su suspendovani. Navedena situacija se prethodnih godina pravdala naslijeđenom praksom od prethodnog rukovodstva, ali smo konstatovali da je sa takvom praksom nastavilo i rukovodstvo imenovano 2015. godine. Kao jedan od razloga za obavljanje poslova bez pismenog odobrenja ili rješenja

²⁰ Član 19. stav (4) i član 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH Službeni glasnik BiH", broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

se navodi sistematizacija radnih mjesta koja ne odgovara potrebama Službe, s tim da aktivnosti na izradi nove sistematizacije traju već nekoliko godina i još uvijek nisu okončane. Kao jedan od karakterističnih primjera je popunjavanje radnih mjesta u Uredu za strateško planiranje, analizu i statistiku, gdje su sistematizovana i popunjena četiri radna mjesta, ali su sve osobe raspoređene na radna mjesta u drugim organizacionim jedinicama Službe.

PREPORUKA 13

Obavljanje poslova drugog radnog mjesta koje je trajnijeg karaktera Služba treba realizovati putem internog premještaja i donošenjem rješenja za radno mjesto na koje se vrši premještaj.

Analizirajući popunjavanje pojedinih radnih mjesta, interne konkurse i premještaja i način na koji se obavljaju poslovi drugog radnog mjesta, može se konstatovati da procesu upravljanja ljudskim resursima treba posvetiti više pažnje, naročito sa aspekta popunjavanja pojedinih radnih mjesta koja su od važnosti za funkcionisanje rada u pojedinim organizacionim jedinicama. Problem koji se često ističe u Službi je nedovoljan broj inspektora za strance, pa je u prijedlogu pravilnika povećan broj izvršilaca na toj poziciji, što je jedan od razloga zbog kog nije pribavljeno pozitivno mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH. Međutim, na osnovu podataka koje smo pribavili tokom revizije, jedan broj inspektora za strance obavlja poslove drugih radnih mjesta, što može biti jedan od uzroka problema u obavljanju poslova iz nadležnosti Službe. Osim toga, već smo pomenuli da se na trajnijoj osnovi nije riješilo obavljanje poslova budžeta i izvještavanja, poslova u odsjeku za informatiku, te su zbog smrti zaposlenog koji je obavljao poslove vezane za javne nabavke, ti poslovi u zadnjem kvartalu godine realizovani putem ugovora o djelu. Također smo informisani da su problemi u popunjavanju radnih mjesta do broja odobrenog Zakonom o budžetu prouzrokovani procesom pribavljanja saglasnosti nadležnih institucija, ali nam nisu dostavljeni konkretni dokazi o zahtjevima koje je Služba uputila Vijeću ministara BiH za popunjavanje radnih mjesta.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2020. godini planirani su u iznosu od 70.000 KM, a realizovani su u neto iznosu od 43.326 KM. Angažovano je ukupno 45 izvršilaca,

Dva ugovora o djelu odnose se na poslove koji se nalaze u opisu poslova postojećih radnih mjesta, za šta su angažovane osobe u kontinuitetu ili tokom većeg dijela godine.

od čega su dva angažovana na poslovima informatičkih usluga, 37 na poslovima prevođenja prilikom uzimanja izjava od stranaca i šest osoba koje su povremeno obavljale ostale poslove. Izdaci po ovom

osnovu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od 45 KM do 2.000 KM.

Postupcima revizije utvrđeno je da su tokom godine angažovane dvije osobe za pružanje informatičkih usluga, za šta je isplaćen iznos od 22.000. Poslovi za koje su angažovane osobe putem ugovora o djelu nalaze se u opisu poslova postojećih radnih mjesta, a angažman jedne osobe trajao je u kontinuitetu tokom 11 mjeseci. U Odsjeku za informatičke poslove upražnjena su tri radna mjesta, a poslove radnog mjesta šefa odsjeka ranije je obavljala osoba koja je sada angažovana putem ugovora o djelu. Neprihvatljiva je praksa višegodišnjeg angažovanja putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su planirani sistematizacijom radnih mjesta i za koje se već duži niz godina ne vrši popunjavanje upražnjenih radnih mjesta.

PREPORUKA 14

Služba treba osigurati da se obavljanje poslova trajnog karaktera, na sistematizovanim radnim mjestima, vrši na način propisan zakonskim propisima.

Za poslove prevođenja prilikom uzimanja izjava od stranaca isplaćen je iznos od 16.176 KM za 37 prevodilaca koji su angažovani na osnovu ugovora potpisanih prethodnih godina i odluke kojom je definisana cijena usluge²¹. Kako se radi o specifičnoj vrsti usluge koje se ne mogu planirati u smislu lokacije ili vremena kada je potrebno realizovati uslugu, prethodnih godina smo preporučili da se formira lista ovlaštenih prevodilaca (na osnovu javnog poziva ili na drugi prihvatljiv način), a da se ugovori potpisuju za svaki konkretan posao. Takva praksa je uspostavljena u drugim institucijama koje za poslove iz svoje nadležnosti angažuju eksperte kojima se isplaćuje naknada putem ugovora o djelu.

Naknada u iznosu od 5.150 KM isplaćena je za obavljanje ostalih poslovi (poslovi budžeta, procjene vozila, poslove javnih nabavki, čišćenja, rada u komisiji i izradi tehničke specifikacije), na osnovu povremenog angažmana osoba putem ugovora o djelu.

PREPORUKA 15

Potrebno je da Služba uredi proces angažovanja prevodilaca formiranjem liste ovlaštenih prevodilaca koje će angažovati u slučaju potrebe, na osnovu zaključenog ugovora za konkretan posao.

7. JAVNE NABAVKE

Služba je donijela Plan javnih nabavki za 2020. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama²² i nekoliko izmjena i dopuna Plana javnih nabavki. Na internetskoj stranici Službe je objavljen samo Plan nabavki, a izmjene i dopune Plana javnih nabavki nisu objavljene, iako su u nekim od tih izmjena navedeni postupci sa vrijednostima na koje se primjenjuje obaveza objavljivanja²³. Odlukom direktora formirana je jedna komisija koja je provodila postupke javnih nabavki.

PREPORUKA 16

Služba treba objaviti izmjene i dopune plana nabavki koje sadrže postupke za koje je propisana obaveza objavljivanja.

Prema prezentovanim podacima, Služba je u 2020. godini provela 18 postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka (otvoreni, konkurentski i postupci u skladu sa Aneksom II, dio B), te dva otvorena i dva konkurentska postupka iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je **597.112 KM** (487.212 KM iz tekućih izdataka i 109.899 KM iz kapitalnih izdataka).

Testiranim uzorkom obuhvaćene su nabavke: usluga rezervacije i nabavka aviokarata (136.002 KM), tonera (8.100 KM), isporuke prehrambenih proizvoda (49.421 KM), sredstava za održavanje higijene (15.922 KM), naljepnica za odobrenje boravka stranaca (56.719 KM), autoguma (14.585 KM), servisiranje i popravku vozila (26.799 KM), usluga osiguranja od autoodgovornosti i kasko osiguranje (26.477 KM), usluga čišćenja (15.177 KM), usluga štampanja (12.487 KM), usluge krećenja i gletovanja u Imigracionom centru (12.800 KM), rekonstrukcija i popravka vodoinstalacija i grijanja u Imigracionom centru (14.125 KM),

²¹ Odluka Službe zasnovana na odluci Vijeća ministara BiH o naknadi troškova krivičnog postupka prema Zakonu o krivičnom postupku BiH (Službeni glasnik BiH broj 44/05, 62/10 i 80/12)

²² Službeni glasnik BiH, broj 39/14

²³ Vrijednosti nabavke iznad 50.000 KM za robe i usluge ili 80.000 KM za radove (član 17. stav (2) Zakona o javnim nabavkama)

kompjutera (70.763 KM), prespojnika (switch) i rutera (21.527 KM) i opreme za videonadzor (4.869 KM).

Na osnovu pregledanog uzorka zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma uočeni su nedostaci koji se odnose na prijem dokaza o ispunjenosti uslova za ličnu sposobnost u nabavci aviokarata (okvirni sporazum u iznosu od 136.002 KM). Dokazi su, prema popratnom dopisu dobavljača, poslani u roku propisanom u tenderskoj dokumentaciji, ali su u Službi zaprimljeni (protokolisani) nakon desetak dana, što je obrazloženo problemima sa dostavljanjem pošte i režimom rada u uslovima pandemije COVID-19. Potpisivanje ugovora/okvirnog sporazuma moguće je tek nakon dostavljanja dokaza za koje je rok utvrđen u tenderskoj dokumentaciji, pa ubuduće treba obratiti pažnju na način zaprimanja ovih dokumenata.

Pored toga, uočili smo određene neusklađenosti i greške u izvještajima o dodjeli ugovora koji se objavljuju kroz portal javnih nabavki, a na osnovu činjenice da tokom revizije nije dostavljen manji broj dokumenata koji u Službi nisu mogli pronaći, može se izvesti zaključak da dokumentacija nije arhivirana na adekvatan i propisan način. U zadnjem kvartalu 2020. godine, zbog smrti zaposlenog koji je obavljao poslove u vezi sa javnim nabavkama, poslove vezane za javne nabavke obavljali su članovi komisije i osoba angažovana putem ugovora o djelu, što je moglo uticati na ažurnost u odlaganju dokumentacije. Zbog toga je neophodno da se obavljanju poslova javnih nabavki posveti veća pažnja i organizuje na dugoročnijoj osnovi.

8. OSTALO

8.1 Sudski sporovi

Prema podacima koji su nam dostavljeni, protiv Službe se vode tri spora (radi naknade štete-vrijednost spora 34.450 KM, diskriminacije pri vršenju poslova i potraživanja iz radnog odnosa-vrijednost spora 15.689 KM). Po tužbi Službe za refundaciju naknade bolovanja nije okončan izvršni postupak i nisu naplaćena sredstva koja se odnose na jedan terenski centar.

9. KOMENTARI

Služba je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U komentarima su navedena neslaganja na osnovu za mišljenje sa rezervom na tačku 5.2 Prihodi, jer Služba smatra da ne postoje pogrešni prikazi u finansijskim izvještajima zbog toga što su u njima iskazani prihodi od takse identični prihodima u glavnoj knjizi. Uz stav Službe da ne postoji osnova za dato modifikovano mišljenje, navedena je i konstatacija da Služba nema dokumentaciju niti informacije kojim bi pobijala mišljenje revizorskog tima izraženo u izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji.

Kako uz komentare nisu dostavljeni novi dokazi koji bi uticali na izmjenu mišljenja ili nalaze revizije, konačan Izvještaj o finansijskoj reviziji za 2020. godinu je neizmijenjen u odnosu na dostavljeni Nacrt izvještaja. Detaljno pojašnjenje pojedinih komentara, koji nisu prihvaćeni, dato je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Službe uz konačan Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Snježana Baštinac, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Fatima Mehanović, revizor, v.r.

Adnan Muharemagić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	9.406.000	0	9.406.000	8.105.256	86
Bruto plaće i naknade	6.407.000		6.407.000	6.103.621	95
Naknade troškova zaposlenih	930.000		930.000	899.716	97
Putni troškovi	280.000	-8.000	272.000	17.957	7
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	109.000		109.000	86.436	79
Izdaci za energiju i kom. usluge	263.000		263.000	239.116	91
Nabavka materijala	534.000		534.000	230.215	43
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	137.000		137.000	93.631	68
Unajmljivanje imovine i opreme	135.000	8.000	143.000	142.585	100
Izdaci za tekuće održavanje	241.000		241.000	58.754	24
Izdaci za osiguranje	49.000		49.000	42.494	87
Ugovorene i druge posebne usluge	321.000		321.000	190.731	59
2. Kapitalni izdaci	376.000	0	376.000	126.360	34
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	299.000		299.000	126.360	42
Nabavka ostalih stalnih sredstava	77.000		77.000		0
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	9.782.000	0	9.782.000	8.231.617	84
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	185.939	185.939	177.913	84
Rekonstrukcija kapaciteta IC (040)		39.762	39.762	31.736	
Podrška ef. upravljanju granicama (050)		146.177	146.177	146.177	84
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	9.782.000	185.939	9.967.939	8.409.530	84

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2021. godine.

Direktor:
Slobodan Ujčić

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	12.554	26.173	48
Novčana sredstva	2.956	2.728	108
Kratkoročna potraživanja	9.598	23.445	41
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	11.073.290	11.250.219	98
Stalna sredstva	14.588.926	14.281.783	102
Ispravka vrijednosti	3.515.636	3.031.564	116
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	11.073.290	11.250.219	98
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	11.085.843	11.276.391	98

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	898.839	750.378	120
Kratkoročne tekuće obaveze	187.918	164.224	114
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	617.731	586.154	105
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	93.190		
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	11.073.290	11.250.219	98
Izvori sredstava	11.073.290	11.250.219	98
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	11.972.129	12.000.597	100
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo _____ 2021. godine.

Direktor:
Slobodan Ujić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Služba) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH broj 46/20) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Službe.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Direktor

Slobodan Ujić